

עין משפט
גד מצוה

יא א מיי פייך מה'ל מאלכות אסורות הלכה ה:
יב ב מיי פייך מה'ל תרומות הלכה ו:
יג ג מיי שם (פיי) הלכה יד) ופייג' הלכה יד:

נוסחת הריב"ן

א] ולא ית ממש דוקא אלף דליכא מן התרומה כוית ככדי ששואף אלס כדי אכילת פרס חשיב לה כאלו כולה הוא.
תרומה ויכין:
ג] מדלורייתא:
ג] דלולא ככדי:
ד] בכות הסם תרומה בכיות כו:
ה] דמדלורייתא לא מחייב בתרומה אלף דגן מירוש ויזהר ופגלין לא דייקין כו:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה א"ל כו' חשיב לה כאלו כולה וכו' כנ"ל:
ב] תוד"ה וכוית וכו' הי"מ לפסול.
גמיה לפסול נמתק ויצי לאסול:
ג] באר"ד בעיניה ככדי אכילת פרס מחייב כו' האסור לחודיה מן ממיב עד לחודיה נמתק ויצי האסור לחודיה לא ממיב כנ"ל א"מ:
ד] ד"ה אי הכי וכו' אלץ לרננן וכו' פשיטא ליה דפלגי עליה אלץ אמה דלוקה כו' כנ"ל:
ה] ד"ה שמי וכו' ויש כהן תנלין כהן הסיד ואח"כ מהי"ד כו' ס"ד:
ו] ד"ה וכו' כספריס וכו' וי"ל דלא וכו' מרי כמרי מיבית כמרי נמתק.
ז] ויצי כיריתא א"מ:
ז] באר"ד נמי כולה מיבית כולה נמתק ויצי כוסיה.
ח] א"מ:
באר"ד ובפרק אלו עשרין ליתא כספריס.
י"ב כהן הסיד ואח"כ מהי"ד אלף הנח למתומת תנלין:
יא] ד"ה דלוקה כו' כנ"ל א"מ:
קופות דמיייר דשתיס מין אחד אין היתר מנטרף לאסור דכיוון כנ"ל א"מ:
יב] ד"ה אלף וכו' מיתה למאי דלוקמת נפרס.
יג] ממתק מיבית נפרס ויצי לעיל כנ"ל והוא בדבור הקודם וכפי הלגהנו שם א"מ:

הגהות התוספות
1. י"ז דלכל.
2. י"ז בעגמוי כוית.
3. י"ז ממה.
4. י"ז דמנטרף.
5. י"ז לאסור אכר.
6. י"ז דפלגינ.
7. מיבית כיהר נמתק ויצי בעיניה מיהר.
8. י"ז כממי.
9. כס"ף למאי דלוקמת כנ"ל.
והוא הניסן ממואר בראשונים שכתבו לדריי התוס' בדבור תנלינן כס' ר"י.

פי' הרא"ש

ומשני האי לוקה בכיות דקאמר (בגנן) דאכל כוית אסור בבדי אכילת פרס שאם אכל פרס מן המקפה דהיינו ד' ביצים אכיל בבורה כוית וקו"ל

דכל שיעור אכילת אסור בגון חלב ודם וככותבת ביוה"כ מצטרף אכילתן בכדי שיעור שהיה זו שאם אכל כחודל חלב וחזר ואכל עד שהשלים לכיות אם אין מתחלת אכילה עד סופה יותר משהיית כדי אכילת פרס באכילה בינוני מצטרף והור ככילו ואל בבת אחת וחיוב. וכיות בכדי אכילת פרס מי הוי דאורייתא. בתמיהא. הא דאמור רבנן כויות מצטרף כשיעור שהיית אכילת פרס מי הוי דאורייתא הלכה למשה מסיני כשאר שיעורים דקאמר לוקה אי הכי אמאי פליגי רבנן עליה דר"א בכותת. נהי נמי דלא דרשי דא לרבות עירובו. הא אכיל כוית בכדי אכילת פרס. א"ל הנח לכותת הבבלי דלא איכיל כוית מן החמץ כשיעור שהיית פרס דכל כותת אינו עשוי לאכול אלא לטבל ואי מתרמי ואכיל ליה ממש דהשתא אכיל כוית בבדי א"י"פ בטלה דעתו ולא אכילה היא לאחיובי' עלה כך פרש"י בפסחים. וי"מ דאי מתרמי דאכיל ליה הי"ג דחייב אבל לא איירי בהכי. אי משטר קא שטר מטביל בו כדרכו ליכא כוית בבדי א"י"פ. אלא מאי היתר מצטרף לאסור אמאי אמרינן שאני אומר

(6) דת"ש דאני' מחה אפי' בכיות לחודיה. אלא הנח לתרומת תבלין דרבנן. דראשית דגנן תירושך ויצהרך כתיב וכי מספקא לן תלי' לקולא. בי' קופות גדולות ובהן תבואה הוויא תרומה דאורייתא:

לו:

אמר **צ"ה** **צ"א**. מאי לוקה עליו דקאמר כגון דלית כוית ככדי אכילת פרס ומשום דלכילה' מן האיסור בעגמוי' לוקה וא"ת הא ניחא לגירסת רש"י דגרס וליצטיל דהשתא משני כיוון דחוינא דלוקה על האיסור אלמא לא צטיל לענין אסורא וה"ה דלא ליצטל גבי עוממאה אצל לגי' ר"ת דפריך והא לא הויה ככילה מן התרומה ואין יפסלנה מאי משני השתא הואיל חר לוקה על האיסור לחודיה ככדי אכילת פרס מ"מ הכי פוסל לתרומה וההיתר [היאך] מנטרף לאסור לענין מגע והא לענין מלקות אין היתר מנטרף לאסור וי"ל דלפר"ת ניחא" דה"ק כיון דלענין מלקות מהני ההיתר מנטרף⁴ לאסור לנקות עליו שהרי אם היה מלקט (עליו) האיסור מתוך המקפה ואוכלו לא היה לוקה עליו שאין דרך אכילה צדק כדפישנו אלא מהני ההיתר שאוכלו עם המקפה לנרפו לאסור מלקות ה"ג יועיל ההיתר להצטרף לאסור לאפסולי אע"פ שאין במקום מגעו ככילה מגמוס: לא דאיכא כוית ככדי אכילת פרס. שאם אוכל ממנו שיעור פרס שהן ארבע ציגים יש לו כוית תרומה ולהכי חייב ולא צטיל: **וְכִזְזִית** **בבדי אבידת** **פרס דאורייתא היא.** אמר הה"פ דלע"ג דמתניתין היא ככריות (דף יב:) כל אוכלים מנטרפים ככדי אכילת פרס הני מילי ב' לפסול חלב שהוא בעיניה אצל שבתערוכות הואיל ואין היתר מנטרף לאסור יצטנל דגם אם היה מלקט האיסור מתוך ההיתר ואוכלו בעיניה ככדי אכילת פרס ג' ומיחייב על האיסור לחודיה ואע"פ שאין ההיתר מנטרף עמו וע"כ מתמה

וכי כוית ככדי אכילת פרס דלורייתא אפי' ככה"ג ומ"מ קשה לרשב"ם מאי פריך אפילו לא היה כוית ככדי אכילת פרס דלורייתא תיפוק ליה משום טעם כעיקר דהא איהו מייתי בסמון משרת ליתן טעם כעיקר אלמא אורס" בנותן טעם ואינו מתבטל וכ"ש הכא שהעיקר עגמו לא מתבטל אלא אורכ כוית מן הטעם צבת אחת [כגון] שהצליע כוית יין צשני וזיתים פת ואוכלו צבת אחת וסבירא הוא שלא יהיה טעם חמור מן העיקר והעיקר עגמו ס"ל השתא שאינו חייב אלא אם אוכלו צבת אחת: **א"י הכי אמאי פליגי רבנן ע"היה דרבי אעצור** **בכותת הבבלי**. דס"ד אמנא דש' צו כוית ככדי אכילת פרס צכותה הצבלי ולדידיה ודאי ניחא דההיא מקפה משמע ליה מטעם דהיתר מנטרף לאסור והיינו לר"א דדריש כל אצל לרצנן דלא דרשי כל פשיטא ליה ד' (דלא) פליגי עליה אצל אמר דלוקה דקאמר לר' יוחנן משום סברא וצבא לא אשכחן דפליגי תנאי וא"ת ולימא דכי פליגי רצנן עליה דרצי אלעזר צכותה הצבלי היינו כשאינו אוכל מן הכותת רק כוית מנומנס שלא אכל כוית מן האיסור ור' אלעזר מחייב דדריש כל היתר מנטרף לאסור אצל אם אכל כל כך שהיה שם כוית ככדי אכילת פרס מודו רצנן שפיר דמיחייב וי"ל דמנקאמר הסם צפ' אלו עוברין (פסחים מג.) על חמץ דגן גמור ענוש כרת על עירובו צולא כלום משמע אפי' אכל מן הכותת הרבה אמרינן דלא מיחייב: **הַנֶּח** **לכותת הבבלי דאיבא** **בוית בבדי אבידת** **פרס דאי מיישרף שריף צ"ה.** לשון גימוע כמו שורפה היה (ע"י דף כט:): צטלה דעתו אלץ כל אדם. צפסחים (דף מד.) פרש"י⁵) ואי מתרמי הכי מפטע שאין זה דרך אכילה [ונראה] מ"מ דאי מתרמי הכי דמודו דחייב וצבתי לא איירי: **וְא"י מיישטר שטר צ"ה.** מטביל צו [דכדרכו]: ליכא כוית ככדי אכילת פרס וכה"ג נמי גבי שטר המדי דמפליג⁶ נמי הסם אע"ג דדרך לשמותו ציהר: אין דרך לשמות חיינו כל כך כוסות רלופין ככדי אכילת פרס דאי שמי להו רלופין צטלה דעתו אלץ כל אדם: **שְׂרָת** **מדובות.** ויש צהן תנלין ה': ואי ס"ד כוית ככדי אכילת פרס דלורייתא אמאי אמר שאני אומר. כיון דאי תרומה נפלה לתוך של חולין ממיחייב מיתה זה האוכלה לא היה לנו לתלות להקל שאין סברא להשי"ם לומר שאין צו כוית ככדי אכילת פרס: **אִירָת** **ספרים דגריסי** **אלא מאי היתר מצטרף** **לאיסור אמאי אמר שאני אומר.** [ואו"ת] לישני אביי אף כי אמר צהיהא דמקפה היתר מנטרף לאסור היינו כר' אלעזר דדריש כל והך כרצנן דלא דרשי כל וי"ל דלא ניחא ליה לאפלוגי תרי צתרי⁷ ו' צבדי הדדי דאי הך כר' אלעזר הך נמי ו' כולה ובכרך אלו עוברין ליתא כספריס ה': אלא הנח לתרומת תבלין דרבנן. דדגן תירוש ויזהר כתיב ולהכי תלינן לקולא: **שְׂרָת** **קופות.** וצהן תבואה: ואי ס"ד כר'. ה"ג צשלמא לדידי דלמרינן היתר מנטרף לאסור [לא אמרינן] אלא כשהאיסור רצה [עליו] וקשה והלא כותת הצבלי נפיש היתירא ותו גבי מדוכות דדיין ואלא מאי היתר מנטרף לאסור אמאי אמר שאני אומר לישני ליה משום דנפיש חולין ואומר רצי דודאי צנקום שיש נותן טעם כגון צכותה הצבלי ובמדוכות שהאיסור נותן טעם אז יהיה ההיתר מנטרף לאסור [משא"כ הכא צב' קופות] ב' דכיון שהיתר רצה מיד נתבטל [האיסור] והדין הוא לתלות להקל וא"ת אם כן מה אנו צריכין שאני אומר תיפוק ליה דאף כי נפלה תרומה לתוך חולין צטלה מיד צבוצ ויש לומר דהשתא ס"ד דתרומה צומן הוה דלורייתא וצדלורייתא לא תלינן לקולא אי לא תרי טעמי חדא דרציה ועוד דשאני אומר וה"ג [פריך] אר' יוחנן צפ' הערל (יבמות פג.): **אֵלֶּא דרידך דאמרת** **משום דאיבא** **בוית בבדי אבידת** **פרס כי נפיש** **חולין מאי הוי.** [תימין] למאי דלוקמת א' לפרש"י דמיייר מין צמינו ואין צו נותן טעם מאי קשיא ליה והא מין צמינו דלורייתא צבוצא צטיל ושפיר איכא תרי טעמי להיתירא רציה ושאני אומר [ותריך] דאם איתא דכוית ככדי אכילת פרס דלורייתא צמינן צשאינו מינו גס מין צמינו אין לתלות להקל על ידי סמן צרייה דדין הוא שיתמירו צו כחמים כעין חומרא מין צשאינו מינו וזה

וכי כוית ככדי אכילת פרס דלורייתא אפי' ככה"ג ומ"מ קשה לרשב"ם מאי פריך אפילו לא היה כוית ככדי אכילת פרס דלורייתא תיפוק ליה משום טעם כעיקר דהא איהו מייתי בסמון משרת ליתן טעם כעיקר אלמא אורס" בנותן טעם ואינו מתבטל וכ"ש הכא שהעיקר עגמו לא מתבטל אלא אורכ כוית מן הטעם צבת אחת [כגון] שהצליע כוית יין צשני וזיתים פת ואוכלו צבת אחת וסבירא הוא שלא יהיה טעם חמור מן העיקר והעיקר עגמו ס"ל השתא שאינו חייב אלא אם אוכלו צבת אחת: **א"י הכי אמאי פליגי רבנן ע"היה דרבי אעצור** **בכותת הבבלי**. דס"ד אמנא דש' צו כוית ככדי אכילת פרס צכותה הצבלי ולדידיה ודאי ניחא דההיא מקפה משמע ליה מטעם דהיתר מנטרף לאסור והיינו לר"א דדריש כל אצל לרצנן דלא דרשי כל פשיטא ליה ד' (דלא) פליגי עליה אצל אמר דלוקה דקאמר לר' יוחנן משום סברא וצבא לא אשכחן דפליגי תנאי וא"ת ולימא דכי פליגי רצנן עליה דרצי אלעזר צכותה הצבלי היינו כשאינו אוכל מן הכותת רק כוית מנומנס שלא אכל כוית מן האיסור ור' אלעזר מחייב דדריש כל היתר מנטרף לאסור אצל אם אכל כל כך שהיה שם כוית ככדי אכילת פרס מודו רצנן שפיר דמיחייב וי"ל דמנקאמר הסם צפ' אלו עוברין (פסחים מג.) על חמץ דגן גמור ענוש כרת על עירובו צולא כלום משמע אפי' אכל מן הכותת הרבה אמרינן דלא מיחייב: **הַנֶּח** **לכותת הבבלי דאיבא** **בוית בבדי אבידת** **פרס דאי מיישרף שריף צ"ה.** לשון גימוע כמו שורפה היה (ע"י דף כט:): צטלה דעתו אלץ כל אדם. צפסחים (דף מד.) פרש"י⁵) ואי מתרמי הכי מפטע שאין זה דרך אכילה [ונראה] מ"מ דאי מתרמי הכי דמודו דחייב וצבתי לא איירי: **וְא"י מיישטר שטר צ"ה.** מטביל צו [דכדרכו]: ליכא כוית ככדי אכילת פרס וכה"ג נמי גבי שטר המדי דמפליג⁶ נמי הסם אע"ג דדרך לשמותו ציהר: אין דרך לשמות חיינו כל כך כוסות רלופין ככדי אכילת פרס דאי שמי להו רלופין צטלה דעתו אלץ כל אדם: **שְׂרָת** **מדובות.** ויש צהן תנלין ה': ואי ס"ד כוית ככדי אכילת פרס דלורייתא אמאי אמר שאני אומר. כיון דאי תרומה נפלה לתוך של חולין ממיחייב מיתה זה האוכלה לא היה לנו לתלות להקל שאין סברא להשי"ם לומר שאין צו כוית ככדי אכילת פרס: **אִירָת** **ספרים דגריסי** **אלא מאי היתר מצטרף** **לאיסור אמאי אמר שאני אומר.** [ואו"ת] לישני אביי אף כי אמר צהיהא דמקפה היתר מנטרף לאסור היינו כר' אלעזר דדריש כל והך כרצנן דלא דרשי כל וי"ל דלא ניחא ליה לאפלוגי תרי צתרי⁷ ו' צבדי הדדי דאי הך כר' אלעזר הך נמי ו' כולה ובכרך אלו עוברין ליתא כספריס ה': אלא הנח לתרומת תבלין דרבנן. דדגן תירוש ויזהר כתיב ולהכי תלינן לקולא: **שְׂרָת** **קופות.** וצהן תבואה: ואי ס"ד כר'. ה"ג צשלמא לדידי דלמרינן היתר מנטרף לאסור [לא אמרינן] אלא כשהאיסור רצה [עליו] וקשה והלא כותת הצבלי נפיש היתירא ותו גבי מדוכות דדיין ואלא מאי היתר מנטרף לאסור אמאי אמר שאני אומר לישני ליה משום דנפיש חולין ואומר רצי דודאי צנקום שיש נותן טעם כגון צכותה הצבלי ובמדוכות שהאיסור נותן טעם אז יהיה ההיתר מנטרף לאסור [משא"כ הכא צב' קופות] ב' דכיון שהיתר רצה מיד נתבטל [האיסור] והדין הוא לתלות להקל וא"ת אם כן מה אנו צריכין שאני אומר תיפוק ליה דאף כי נפלה תרומה לתוך חולין צטלה מיד צבוצ ויש לומר דהשתא ס"ד דתרומה צומן הוה דלורייתא וצדלורייתא לא תלינן לקולא אי לא תרי טעמי חדא דרציה ועוד דשאני אומר וה"ג [פריך] אר' יוחנן צפ' הערל (יבמות פג.): **אֵלֶּא דרידך דאמרת** **משום דאיבא** **בוית בבדי אבידת** **פרס כי נפיש** **חולין מאי הוי.** [תימין] למאי דלוקמת א' לפרש"י דמיייר מין צמינו ואין צו נותן טעם מאי קשיא ליה והא מין צמינו דלורייתא צבוצא צטיל ושפיר איכא תרי טעמי להיתירא רציה ושאני אומר [ותריך] דאם איתא דכוית ככדי אכילת פרס דלורייתא צמינן צשאינו מינו גס מין צמינו אין לתלות להקל על ידי סמן צרייה דדין הוא שיתמירו צו כחמים כעין חומרא מין צשאינו מינו וזה

וכי כוית ככדי אכילת פרס דלורייתא אפי' ככה"ג ומ"מ קשה לרשב"ם מאי פריך אפילו לא היה כוית ככדי אכילת פרס דלורייתא תיפוק ליה משום טעם כעיקר דהא איהו מייתי בסמון משרת ליתן טעם כעיקר אלמא אורס" בנותן טעם ואינו מתבטל וכ"ש הכא שהעיקר עגמו לא מתבטל אלא אורכ כוית מן הטעם צבת אחת [כגון] שהצליע כוית יין צשני וזיתים פת ואוכלו צבת אחת וסבירא הוא שלא יהיה טעם חמור מן העיקר והעיקר עגמו ס"ל השתא שאינו חייב אלא אם אוכלו צבת אחת: **א"י הכי אמאי פליגי רבנן ע"היה דרבי אעצור** **בכותת הבבלי**. דס"ד אמנא דש' צו כוית ככדי אכילת פרס צכותה הצבלי ולדידיה ודאי ניחא דההיא מקפה משמע ליה מטעם דהיתר מנטרף לאסור והיינו לר"א דדריש כל אצל לרצנן דלא דרשי כל פשיטא ליה ד' (דלא) פליגי עליה אצל אמר דלוקה דקאמר לר' יוחנן משום סברא וצבא לא אשכחן דפליגי תנאי וא"ת ולימא דכי פליגי רצנן עליה דרצי אלעזר צכותה הצבלי היינו כשאינו אוכל מן הכותת רק כוית מנומנס שלא אכל כוית מן האיסור ור' אלעזר מחייב דדריש כל היתר מנטרף לאסור אצל אם אכל כל כך שהיה שם כוית ככדי אכילת פרס מודו רצנן שפיר דמיחייב וי"ל דמנקאמר הסם צפ' אלו עוברין (פסחים מג.) על חמץ דגן גמור ענוש כרת על עירובו צולא כלום משמע אפי' אכל מן הכותת הרבה אמרינן דלא מיחייב: **הַנֶּח** **לכותת הבבלי דאיבא** **בוית בבדי אבידת** **פרס דאי מיישרף שריף צ"ה.** לשון גימוע כמו שורפה היה (ע"י דף כט:): צטלה דעתו אלץ כל אדם. צפסחים (דף מד.) פרש"י⁵) ואי מתרמי הכי מפטע שאין זה דרך אכילה [ונראה] מ"מ דאי מתרמי הכי דמודו דחייב וצבתי לא איירי: **וְא"י מיישטר שטר צ"ה.** מטביל צו [דכדרכו]: ליכא כוית ככדי אכילת פרס וכה"ג נמי גבי שטר המדי דמפליג⁶ נמי הסם אע"ג דדרך לשמותו ציהר: אין דרך לשמות חיינו כל כך כוסות רלופין ככדי אכילת פרס דאי שמי להו רלופין צטלה דעתו אלץ כל אדם: **שְׂרָת** **מדובות.** ויש צהן תנלין ה': ואי ס"ד כוית ככדי אכילת פרס דלורייתא אמאי אמר שאני אומר. כיון דאי תרומה נפלה לתוך של חולין ממיחייב מיתה זה האוכלה לא היה לנו לתלות להקל שאין סברא להשי"ם לומר שאין צו כוית ככדי אכילת פרס: **אִירָת** **ספרים דגריסי** **אלא מאי היתר מצטרף** **לאיסור אמאי אמר שאני אומר.** [ואו"ת] לישני אביי אף כי אמר צהיהא דמקפה היתר מנטרף לאסור היינו כר' אלעזר דדריש כל והך כרצנן דלא דרשי כל וי"ל דלא ניחא ליה לאפלוגי תרי צתרי⁷ ו' צבדי הדדי דאי הך כר' אלעזר הך נמי ו' כולה ובכרך אלו עוברין ליתא כספריס ה': אלא הנח לתרומת תבלין דרבנן. דדגן תירוש ויזהר כתיב ולהכי תלינן לקולא: **שְׂרָת** **קופות.** וצהן תבואה: ואי ס"ד כר'. ה"ג צשלמא לדידי דלמרינן היתר מנטרף לאסור [לא אמרינן] אלא כשהאיסור רצה [עליו] וקשה והלא כותת הצבלי נפיש היתירא ותו גבי מדוכות דדיין ואלא מאי היתר מנטרף לאסור אמאי אמר שאני אומר לישני ליה משום דנפיש חולין ואומר רצי דודאי צנקום שיש נותן טעם כגון צכותה הצבלי ובמדוכות שהאיסור נותן טעם אז יהיה ההיתר מנטרף לאסור [משא"כ הכא צב' קופות] ב' דכיון שהיתר רצה מיד נתבטל [האיסור] והדין הוא לתלות להקל וא"ת אם כן מה אנו צריכין שאני אומר תיפוק ליה דאף כי נפלה תרומה לתוך חולין צטלה מיד צבוצ ויש לומר דהשתא ס"ד דתרומה צומן הוה דלורייתא וצדלורייתא לא תלינן לקולא אי לא תרי טעמי חדא דרציה ועוד דשאני אומר וה"ג [פריך] אר' יוחנן צפ' הערל (יבמות פג.): **אֵלֶּא דרידך דאמרת** **משום דאיבא** **בוית בבדי אבידת** **פרס כי נפיש** **חולין מאי הוי.** [תימין] למאי דלוקמת א' לפרש"י דמיייר מין צמינו ואין צו נותן טעם מאי קשיא ליה והא מין צמינו דלורייתא צבוצא צטיל ושפיר איכא תרי טעמי להיתירא רציה ושאני אומר [ותריך] דאם איתא דכוית ככדי אכילת פרס דלורייתא צמינן צשאינו מינו גס מין צמינו אין לתלות להקל על ידי סמן צרייה דדין הוא שיתמירו צו כחמים כעין חומרא מין צשאינו מינו וזה

שלושה מינין פרק ששי נזיר

אלא משום דלמרינן היתר מנטרף לאסור: א"ל. הכא היינו טעמא (ט) הואיל חר לוקה עליו צכוית (6) דאיכא תרומה כוית ככדי אכילת פרס חשיב לה כאלו א' הוא תרומה וכיון שנגע צו פסל מקום מגעו: **כוית ככדי אכילת פרס מי הוי לה צ'דלורייתא.** דמיחייב עלה מלקות: א"ל **אין אי הכי אמאי פליגי רצנן עליה דר' אלעזר צכותה הצבלי.** דאית ציה קומיניתא דנהמא צפרק ואלו עוברין (פסחים דף מג.) דקאמר ועל עירובו צולא כלום הא לא אפשר דלא הוי ככדי אכילת פרס שיעור כוית: א"ל **הנה לנוסח הצבלי דאית ציה כוית ככדי אכילת פרס אי דקא שריף מיישרף.** שגומע ואוכל עד שגומע ממנו ככדי אכילת פרס: **צטלה דעתו אלץ כל אדם.** שאין דרך אכילה צק שאין אדם רגיל לאכולו בעיניה לפי שהוא חריף ביותר ולא חייצתו מורה אלא דרך אכילה: **ואי משטר קא שטר.** שטובל צה פיתו לשם לפתן ואוכל. אצל צשום ושמן של תרומה להכי לוקה (ט) צכוית דאיכא ג' כוית ככדי אכילת פרס דלורייתא: **מדוכות.** שנידוכין לתוכן תבלין: **ואי ס"ד כוית ככדי אכילת פרס הוי חשיב מדלורייתא.** אמאי מקילין צהו כולי האי דלמרת שאני אומר תרומה לתוך תרומה נפלה ולא לתוך חולין והאיכא למיחש שמא נפלה צשל חולין ואיכא כוית ככדי אכילת פרס: **ואלא מאי אמרת היתר מנטרף לאיסור הסם נמי אמאי אמרת שאני אומר.** והאיכא למיחש דילמא איכא (י) [צבקדירה] השני תרומה צכוית פחות משהו והיתר משלימו לכוית: **אלא הנה לתרומס תבלין דרבנן.** [ולא דייקין צהו צכוית ככדי אכילת פרס דמדרבנן הן ולא מחמרינן ציה כולי האי: צשלמא

לכוית: **אלא הנה לתרומס תבלין דרבנן.** [ולא דייקין צהו צכוית ככדי אכילת פרס דמדרבנן הן ולא מחמרינן ציה כולי האי: צשלמא צבוית ככדי אכילת פרס דאריבא צבוית ככדי אכילת פרס. שאם אכל פרס ממנה שיעור ארבעה ציגים יש צו כוית תרומה, וקו"ל דכל שיעורי אכילת אסור צין כוית של חלב ודם וצין כוסצת דיוה"כ, מנטרפין אכילת השיעור ככדי שהיה ו', שאם אכל כחודל חלב וחזר ואכל כחודל עד שהשלים לכוית, אם אין מתחילת האכילה ועד סופה יותר משהיית כדי אכילת פרס צבאילה צינוטית, מנטרף והוי כמו שאכלו צבת אחת וחזר, והכא נמי יש כהן תרומה כדי להצטרף כוית צבאילת פרס ממנו (פסחים יד.) ואכילת פרס דלורייתא היא. בתמיה, הא דלמור רצנן כוית חסוי כשאר שיעורין, דקא אמרנו לוקה ומתחלת משום דאיכא כוית מאסור צר מהיאר (שם). אמאי פליגי רבנן עליה דר"א ככותת. והי נמי דלא דרשי כל לרצות עירובו, הא אכיל מיהא מאסור כוית ככדי אכילת פרס (שם). הנח לכותת הבבלי. דלא אכיל כוית מן החמץ שיעור משהיית אכילת פרס, דהא כותת אינו עשוי לאכיל אלא לעכל, ואי מתרמי ואכיל ליה ממש דהשתא איכא כוית ממהר להצטרף כשיעור אכילת פרס ממנו, בטלה משטר קא שטר. מטביל כמיוס דכרכו, ליכא כוית מן החמץ ככדי שהיית אכילת פרס, ששאלכ כדי אכילת פרס ממה שצייל כמיוס לא דעתו. ולאו אכילה היא לחיוי' עלה (שם). ואי משטר קא שטר. מטביל חמיוס כוית (שם). שתי מדוכות. שהתנלין מוכין תכוכן פלפלין ונעציל (שם). אלו לתוך אלו. ומדוכות לתוך הקדרות (שם). מותרות. קדרות חולין לור (שם). אמאי אמרינן שאני אומר. ותלינן לקולא צעון מיתה, ודילמא תרומה לתוך חולין נפל ווי אכיל לה איכא כוית תרומה צבאילת פרס, אלא ש"מ אי נמי ודאי נפל לא מחייב משום כוית ככדי אכילת פרס אלא מדרבנן, ווי מספקא לן תלינן לקולא (שם). הנח לתרומת תבלין דרבנן. דראשית דגנן תירושך ויזהרך כתיב (שם). שתי קופות. גדולות ובתוכן דגן דהוויא תרומה דלורייתא (שם). ולפניהן שתי סאין. ש' פירות (פסחים ט.). ונפילו אלו. הסאין לתוך אלו. הקופות יודיע לנו שהאחד נפל צו ואחד צו ואין ידוע אי זה צו אלו צו (שם). מותרין. פירות של קופות חולין, מותרין לור צבתחלה אפילו אין כקופה כדי להעלות הקסא צחמד ומאה (שם).

וכי כוית ככדי אכילת פרס דלורייתא אפי' ככה"ג ומ"מ קשה לרשב"ם מאי פריך אפילו לא היה כוית ככדי אכילת פרס דלורייתא תיפוק ליה משום טעם כעיקר דהא איהו מייתי בסמון משרת ליתן טעם כעיקר אלמא אורס" בנותן טעם ואינו מתבטל וכ"ש הכא שהעיקר עגמו לא מתבטל אלא אורכ כוית מן הטעם צבת אחת [כגון] שהצליע כוית יין צשני וזיתים פת ואוכלו צבת אחת וסבירא הוא שלא יהיה טעם חמור מן העיקר והעיקר עגמו ס"ל השתא שאינו חייב אלא אם אוכלו צבת אחת: **א"י הכי אמאי פליגי רבנן ע"היה דרבי אעצור** **בכותת הבבלי**. דס"ד אמנא דש' צו כוית ככדי אכילת פרס צכותה הצבלי ולדידיה ודאי ניחא דההיא מקפה משמע ליה מטעם דהיתר מנטרף לאסור והיינו לר"א דדריש כל אצל לרצנן דלא דרשי כל פשיטא ליה ד' (דלא) פליגי עליה אצל אמר דלוקה דקאמר לר' יוחנן משום סברא וצבא לא אשכחן דפליגי תנאי וא"ת ולימא דכי פליגי רצנן עליה דרצי אלעזר צכותה הצבלי היינו כשאינו אוכל מן הכותת רק כוית מנומנס שלא אכל כוית מן האיסור ור' אלעזר מחייב דדריש כל היתר מנטרף לאסור אצל אם אכל כל כך שהיה שם כוית ככדי אכילת פרס מודו רצנן שפיר דמיחייב וי"ל דמנקאמר הסם צפ' אלו עוברין (פסחים מג.) על חמץ דגן גמור ענוש כרת על עירובו צולא כלום משמע אפי' אכל מן הכותת הרבה אמרינן דלא מיחייב: **הַנֶּח** **לכותת הבבלי דאיבא** **בוית בבדי אבידת** **פרס דאי מיישרף שריף צ"ה.** לשון גימוע כמו שורפה היה (ע"י דף כט:): צטלה דעתו אלץ כל אדם. צפסחים (דף מד.) פרש"י⁵) ואי מתרמי הכי מפטע שאין זה דרך אכילה [ונראה] מ"מ דאי מתרמי הכי דמודו דחייב וצבתי לא איירי: **וְא"י מיישטר שטר צ"ה.** מטביל צו [דכדרכו]: ליכא כוית ככדי אכילת פרס וכה"ג נמי גבי שטר המדי דמפליג⁶ נמי הסם אע"ג דדרך לשמותו ציהר: אין דרך לשמות חיינו כל כך כוסות רלופין ככדי אכילת פרס דאי שמי להו רלופין צטלה דעתו אלץ כל אדם: **שְׂרָת** **מדובות.** ויש צהן תנלין ה': ואי ס"ד כוית ככדי אכילת פרס דלורייתא אמאי אמר שאני אומר. כיון דאי תרומה נפלה לתוך של חולין ממיחייב מיתה זה האוכלה לא היה לנו לתלות להקל שאין סברא להשי"ם לומר שאין צו כוית ככדי אכילת פרס: **אִירָת** **ספרים דגריסי** **אלא מאי היתר מצטרף** **לאיסור אמאי אמר שאני אומר.** [ואו"ת] לישני אביי אף כי אמר צהיהא דמקפה היתר מנטרף לאסור היינו כר' אלעזר דדריש כל והך כרצנן דלא דרשי כל וי"ל דלא ניחא ליה לאפלוגי תרי צתרי⁷ ו' צבדי הדדי דאי הך כר' אלעזר הך נמי ו' כולה ובכרך אלו עוברין ליתא כספריס ה': אלא הנח לתרומת תבלין דרבנן. דדגן תירוש ויזהר כתיב ולהכי תלינן לקולא: **שְׂרָת** **קופות.** וצהן תבואה: ואי ס"ד כר'. ה"ג צשלמא לדידי דלמרינן היתר מנטרף לאסור [לא אמרינן] אלא כשהאיסור רצה [עליו] וקשה והלא כותת הצבלי נפיש היתירא ותו גבי מדוכות דדיין ואלא מאי היתר מנטרף לאסור אמאי אמר שאני אומר לישני ליה משום דנפיש חולין ואומר רצי דודאי צנקום שיש נותן טעם כגון צכותה הצבלי ובמדוכות שהאיסור נותן טעם אז יהיה ההיתר מנטרף לאסור [משא"כ הכא צב' קופות] ב' דכיון שהיתר רצה מיד נתבטל [האיסור] והדין הוא לתלות להקל וא"ת אם כן מה אנו צריכין שאני אומר תיפוק ליה דאף כי נפלה תרומה לתוך חולין צטלה מיד צבוצ ויש לומר דהשתא ס"ד דתרומה צומן הוה דלורייתא וצדלורייתא לא תלינן לקולא אי לא תרי טעמי חדא דרציה ועוד דשאני אומר וה"ג [פריך] אר' יוחנן צפ' הערל (יבמות פג.): **אֵלֶּא דרידך דאמרת** **משום דאיבא** **בוית בבדי אבידת** **פרס כי נפיש** **חולין מאי הוי.** [תימין] למאי דלוקמת א' לפרש"י דמיייר מין צמינו ואין צו נותן טעם מאי קשיא ליה והא מין צמינו דלורייתא צבוצא צטיל ושפיר איכא תרי טעמי להיתירא רציה ושאני אומר [ותריך]